

Samverkansstruktur HälSam

Samverkan mellan länets kommuner och
Region Västernorrland

TIMRÅ KOMMUN

**Sundsvalls
kommun**

**Kramfors
kommun**

**Härnösands
kommun**

**Ånge
kommun**

**ÖRNSKÖLDSEVIKS
KOMMUN**

**Sollefteå
kommun**

**Region
Västernorrland**

**Kommunförbundet
Västernorrland**

Gäller från och med 2023-01-01

Beslutad av Social ReKo och skolans representanter 2022-12-09

Reviderad 2024-04-11

Utgångspunkter för samverkansstrukturen

- Gemensam värdegrund och gemensamt mål
- Samverkan ska ske med utgångspunkt i de gemensamma mål för samverkan som skapats, efter att samverkansstrukturen är konstituerad
- Samverkan ska bygga på innevånarnas behov och vara en stödprocess till sammanhållna insatser kring innevånaren
- Strukturen för samverkan ska byggas upp utifrån verksamhetens behov av stöd för samarbetet
- Samverkansstrukturen är ett system för samråd och samtal, beslut kan endast fattas hos huvudmännen
- Uppdrag, roller och syftet med strukturens helhet och delar ska vara tydligt och lättbegripligt beskriven
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i samverkan
- Alla deltagande parter är fullvärdiga medlemmar i samverkan
- Samverkansstrukturen ska stödjas av administrativa funktioner och kommunikationsstöd.

Parter-viljeinriktning

Parter i denna samverkan är Region Västernorrland och länets sju kommuner, Sundsvall, Ånge, Timrå, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik.

Syfte

En hållbar, levande samverkan utifrån invånarnas behov. Samarbetet i samverkansstrukturen ska syfta till att skapa goda förutsättningar för lokalt samarbete kring personer med behov av insatser från både hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst.

Mål

Samverkan i HälSam ska aktivt bidra till utvecklingen av tidiga, sammanhållna, tillgängliga och personcentrerade insatser för barn och unga, vuxna och äldre.

Politisk samverkan inom HälSam

Representation

Kommunerna representeras av ordföranden i:

- Socialnämnd/motsvarande,
- Skolnämnd/motsvarande

Regionen representeras av ordförande i:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN),
- Regional utvecklingsnämnd (RUN) och
- Vårdvalsutskottet (VVU).

Den politiska samverkan har ett presidium bestående av fyra ordförande där en av dem är sammankallande. De fyra ordföranden har ansvar för vardera ett strategiskt

område (barn/unga, vuxna och äldre). Posterna väljs mandatperioden ut och bereder tillsammans inför möten. Respektive ordförande ansvarar för de möten som berör deras strategiska område. Den sammankallande utses av presidiet när detta är på plats.

Från kommunerna utses någon till presidiet utifrån följande grund:
Respektive socialpresidium och skolpresidium på länsnivå väljer sin representant bland ordförandena. En rekommendation är att dessa väljs från olika kommuner för en bredare spridning och att valet sker så snart som möjligt in på den nya mandatperioden.

Från regionen utses någon till presidiet utifrån de tre representanterna: ordförande i HSN, RUN samt VVU.

Respektive nämnd ansvarar för att delta i arbetet och möten i de strategiska områden som berör deras verksamheter. Det innebär att varje organisation har ansvar för att inför och efter beredande beslut i Hälsam förankra med sin majoritet och opposition.

Uppdrag

Politiska samverkan inom HälSam är en politisk samverkansform mellan länets kommuner och Region Västernorrland för frågor som kräver politisk samsyn och samråd.

Syftet är att stödja och skapa förutsättningar för gemensamma insatser för innevånarens hälsa.

Det är ett forum för dialog och beredning på politisk nivå inför huvudmännens beslut i frågor som kräver samråd och samsyn. Detta kan vara inför större avtal, överenskommelser och gemensamma projekt mellan huvudmännen. Formella beslut fattas därefter av respektive huvudman.

Den politiska samverkan inom HälSam samråder och skapar förutsättningar för samverkan inom tre strategiska områden: Barn och Unga, Vuxna och Äldre.

Den politiska samverkan följer upp och stödjer tjänstepersoners samverkan inom strategiska områden genom årliga temamöten inom varje strategiskt område. Utöver tema-möten för uppföljning, har man varje år ett gemensamt möte för alla områden i övergripande/överskridande samverkansfrågor. Detta möte kan med fördel genomföras i internatform.

Hälsams presidier ansvarar för de tre strategiområden med årliga temamöten och kan utgöra kontakten mellan den politiska nivån, Länsledningen för HälSam och tjänstemännens arbete inom strategiområden.

Samverkan på tjänstepersonnivå

Presidium

För att stärka samverkan bildas ett presidium med politiker som representerar HälSam inom strategiområden och tjänstepersoner som representerar länsledningen. Presidiet har uppdraget att planera och bereda ärenden till HälSam. Länsledningen återkopplar det operativa samverkansarbetet inom HälSams strategiområden till presidiet.

Länsledning

Ärenden till HälSam bereds i en tjänstepersonsgrupp; länsledningen.

Kommunerna representeras av:

- Förvaltningschefer för socialförvaltning/motsvarande,
- Förvaltningschefer för skolförvaltning/motsvarande och
- Chef för Socialtjänstens samverkans- och stödstrukturer

Regionens representanter utses av regiondirektör/motsvarande från områden:

- Områdesdirektörer hälso- och sjukvård,
- Representanter från regionledningsförvaltningen
- Adjungerade kompletterande deltagare

Mandatperiod

Ordförande och vice ordföranden i Länsledningen väljs växelvis för 1 år i taget utifrån följande princip:

- År 1 har regionen ordföranderollen och år 2 har en förvaltningschef för socialtjänsten uppdraget.
- Som 1e vice ordförande utses representant för den organisation som inte är ordförande.
- Till 2e vice ordförande utses förvaltningschef för skola.

Val inför kommande kalenderår sker vid det sista mötet för innevarande år.

Uppdrag

Länsledningen ansvarar för processerna och följer upp utvecklingen som sker i länsamordningsgrupperna för de prioriterade områdena Barn och unga, Vuxna och Äldre. Länsledningens arbete ska bidra till arbetsprocesser på fyra nivåer:

Politisk nivå

- Ta fram underlag för HälSams strategiska samverkan
- Initiera och fastställa, alternativt rekommendera HälSam att rekommendera huvudmännen att fastställa gemensamma övergripande överenskommelser och avtal
- Återkoppla till HälSam
- Delta på HälSam-möten

Strategisk nivå

- Ansvara för de områden som genomsyrar alla grupper; God och nära vård, Psykisk hälsa, Folkhälsa, Hjälpmedel, Patientsäkerhet, etc.

- Bereda förslag till ärenden som ska fastställas/beslutas av länsledningen
- Ansvarar för att ge förutsättningar till att processer och förslag förankras av alla parter
- Resursätter prioriterade arbetsprocesser
- Säkerställer att rutiner skapas
- Fastställa mötesfrekvens och deltagande av alla parter, respektive utvalda parter i samband med årsplanering, förslagsvis minst 4 möten per år

Länssamordningsgrupper

- Bemanna länssamordningsgrupperna
- Följa upp arbetet i länssamordningsgrupperna

Lokal samverkan

- Skapa lokala uppdrag
- Följa upp arbetet i lokal samverkan

Länssamordningsgrupper: Barn och Unga, Vuxna och Äldre

På uppdrag av länsledningen arbetar länssamordningsgrupperna med att:

- Bevaka aktuella nyheter inom strategiområden, till exempel nya behov, ny lagstiftning, nya nationella satsningar för målgruppernas hälsa och sammanhållna insatser, omvärldsbevakning
- Ta fram förslag på mål för det gemensamma utvecklingsarbetet från ett förebyggande perspektiv
- Ta tillvara behov och förbättringsförslag från den lokala nivån, goda exempel för spridning och behovet av stöd till bättre lokal samverkan kring individen
- Föreslå förbättringar av samverkan och initierar samverkansprojekt/-arbete för målgrupperna
- Tillsätta styr- och arbetsgrupper för gemensamma satsningar vid behov
- Följa upp fastställda, målspecifika överenskommelser och avtal och stödja implementering av dem
- Träffas 5 gånger per år.

Mandatperiod

Ordförande och dess ersättare i Länssamordningsgrupperna väljs för 1 år i taget utifrån följande princip:

- För Länssamordningsgrupp Barn och unga utses ordförande och dess ersättare från skolchefsgruppen.
- För Länssamordningsgruppen Vuxna utses ordförande och dess ersättare från socialchefsgruppen.
- För Länssamordningsgrupp Äldre utses ordförande och dess ersättare från regionens områdesdirektörer.

Val inför kommande kalenderår sker vid det sista mötet för innevarande år.

Barn och Unga

Bemannas från länsledningsgrupp med 1–2 förvaltningschefer/områdesdirektörer per socialtjänst, skola och hälso-och sjukvård.

- En ordförande och en vice ordförande, en från kommunerna och en från regionen, representanten från skolan är ordförande
- Bemanningen bestäms av länsledningen
- Bemanning utifrån behov av adekvat kompetens
- Specialister eller roller som är relevanta för gruppens uppdrag

Ordförande för gruppen har ansvar för kontakten med den av ordföranden i Hälsam som har ett kontaktpolitikeransvar för området (återkopplingsansvar för HälSam).

Vuxna

Bemanning från länsledningsgrupp med 1–2 förvaltningschefer/områdesdirektörer per socialtjänst och hälso-och sjukvård

- En ordförande och en vice ordförande, en från kommunerna och en från regionen, där representanten från socialtjänsten är ordförande
- Bemanningen bestäms av länsledningen
- Bemanning utifrån behov av adekvat kompetens
- Specialister eller roller som är relevanta för gruppens uppdrag.

Ordförande för gruppen har ansvar för kontakten med den av ordföranden i Hälsam som har ett kontaktpolitikeransvar för området (återkopplingsansvar för HälSam).

Äldre

Bemanning från länsledningsgrupp med 1–2 förvaltningschef/områdesdirektör per socialtjänst och hälso-och sjukvård.

- En ordförande och en vice ordförande, en från kommunerna och en från regionen, representanten från regionen är ordförande
- Bemanningen bestäms av länsledningen
- Bemanning utifrån behov av adekvat kompetens
- Specialister eller roller som är relevanta för gruppens uppdrag.

Ordförande för gruppen har ansvar för kontakten med den av ordföranden i Hälsam som har ett kontaktpolitikeransvar för området (återkopplingsansvar för HälSam).

Lokal samverkan – verksamhetsnivå

Den lokala samverkan säkerställer samordning och samarbete i enlighet med intentionerna i överenskommelser inom de tre områden som Hälsam beslutat:

- Barn och unga
- Vuxna
- Äldre

Lokal samverkan organiseras i varje kommun för de tre länssamverkansområdena.

Varje lokalnivå beslutar formen och omfattningen för antal grupper/forum.

Grunden är att det finns tre grupper/kommun, men kan justeras om överenskommelse finns mellan parterna om annan lösning.

- Lokal samverkan ska bidra till att implementera God och nära vård.
- Länsledningen ger uppdrag till den lokala samverkan.
- Informationsflöde mellan grupper och nivåer är transparent
- Länsledningen säkerställer att den lokala samverkan har adekvat bemanning

- Hantera brister/avvikelser som ska kunna lösas i samverkan på lokal nivå.

Den lokala samverkan återkopplar till länsledning vad gäller att:

- Bidra till utveckling och god samverkan kring målgrupperna
- Arbeta med uppföljning av samverkan/samarbete
- Implementera och säkerställa tillämning av överenskommelser, avtal, rutiner etc.
- Brister/avvikelser i samverkan om tillämning av befintliga överenskommelser, behandlingslinjer eller rutiner som inte kunnat åtgärdas direkt.

Organisation av lokal samverkan

Roller som ordförande och vice ordförande utses för minst två år i taget och växlar mellan huvudmännen. År 1–2 är ordförande från kommunen och vice ordförande från regionen, år 3–4 är ordföranden från regionen och vice ordförande från kommunen, eller vice versa.

Antal möten per år fastställs av Länsledningen utifrån förslag från den lokala samverkan.

Administrativt stöd

Hälsam och länsledning

- Mötesplanering, (expediera kallelser, beredning inför möten, minnesanteckningar)
- Beredning av beslutsunderlag/utredning
- Processtöd
- Aktualisera uppdatering av gemensamma dokument
- Webb - publiceringsansvar för gemensamma dokument.
- Förändringar av deltagare anmäls till Samverkanskoordinator

Länssamordningsgrupper

- Mötesplanering, (expediera kallelser, beredning inför möten, minnesanteckningar)
- Processtöd
- Utredning/förslag till beslut.
- Förändringar av deltagare anmäls till Samverkanskoordinator

Lokal samverkan

- Mötesplanering, (expediera kallelser, beredning inför möten, minnesanteckningar)
- Utredning/förslag till beslut.

Vid behov:

Arbetsgrupper

- Mötesplanering, (expediera kallelser, beredning inför möten, minnesanteckningar)
- Utredning/förslag till beslut.

Finansiering

Social ReKo har inte haft några gemensamt finansierade resurser för administrativt stöd på de olika nivåerna i nuvarande samverkansstruktur. Historiskt sett har det mesta av arbetet i huvudsak utförts av de chefer som ingått i Beredningsgruppen (BG) Social ReKo, vilket inte varit en framgångsrik lösning. Våren 2021 beslutade BG därför att ur gemensamma tillgängliga statsbidragsmedel, avdela resurser för anställning av en samverkanskoordinator. Syftet var att stärka och skapa en hållbar lösning på det administrativa stödet till både den politiska nivån och tjänstepersonnivån. I uppdraget ingick även att i mån av tid kunna genomföra avgränsade utredningsuppdrag.

Nivå 1. Administrativt stöd - länsnivå

Inom ramen för HälSam kvarstår behovet av en koordinatorfunktion. Därutöver finns även ett behov av att tillskapa en roll som redaktör/motsvarande, med uppdrag att ansvara för samverkanswebbens innehåll och för att säkra kvaliteten på dokument som publiceras. Det kan bland annat omfatta protokoll, avtal, överenskommelser, avtal, riktlinjer och rutiner som ska tillgängliggöras digitalt för medarbetare. Även tillgänglighetsanpassning utifrån DOS-lagen behöver säkerställas.

Nivå 2. Administrativt stöd – lokal nivå

För att säkerställa en väl fungerande lokal samverkan, krävs någon form av stödfunktion, vilket är en viktig framgångsfaktor för att skapa en robust samverkansstruktur. Den lokala samordningen kan bidra till att arbetsprocesserna mellan nivåerna förstärkts kring t.ex. dialoger, uppdrag, återkoppling och behov.

Administrativt stöd - kostnader

Arbetsgruppens bedömning är ett stöd för samordning, administration och kommunikation behöver säkras i linje med framtagen kalkyl:

Nivå	Resursbehov	Summa (mnkr)
1. HälSam, Länsledning, Samordningsgrupper	Samverkanskoordinator 100%	0,9
1.HälSam, Länsledning, Samordningsgrupper	Kommunikation/redaktör 30%	0,4
2. Lokal samverkan	Samordningsfunktion med administration/utredning, 30%, behov av 3 grupper x 7 kommuner	2,1
		Totalt: 3,4 mnkr

Kommentar: lönekostnader inkl. OH